

ÖDEME EMRİNE KARŞI
YAPILACAK İŞLEMLER

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı
Temmuz 2019
Yayın No : 318

Bu Broşürde; kamu alacağının tahsili için borçlu adına düzenlenen ödeme emrinde yer alması gereken hususlar, yapılan tebligat sonrasında kullanılacak yasal haklar ve sorumluluklara ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Kamu Alacaklarının Takip ve Tahsili Nasıl Yapılır?

Kamu alacaklarının takip ve tahsili, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre yapılır. Kamu alacağının;

- Devlete,
- İl Özel İdarelerine,
- Belediyelere

ait olan vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait muhakeme masrafı, vergi cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer'i kamu alacaklarından olması gerekir.

Ancak alacağın; sözleşmeden, haksız fiilden ve haksız iktisaptan doğması durumunda 6183 sayılı Kanun değil özel hukuk hükümleri uygulanır.

Ödeme Emri Niçin ve Kimler Adına Düzenlenir?

Ödeme emri, 6183 Sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre vadesinde ödenmeyen kamu alacakları için düzenlenir. Kamu borcunu vadesinde ödemeyenler adına vergi dairesince düzenlenen ödeme emri; borçlulara, borçlarını ödemeleri veya bu borçlarla ilgili mal bildiriminde bulunmaları konusunda yapılan bir bildirimdir.

Ödeme emrinin düzenlenmesi ile vergi dairesi aynı zamanda kamu alacağının tahsili için cebri tahsilat işlemlerine de başlamış sayılır.

Asıl borçlulardan tahsilat yapılamaması veya tahsilat yapılamayacağıının anlaşılması halinde; kanuni temsilci, limited şirket ortağı, yabancı şahıs veya kurumların mümessilleri gibi borçtan sorumlu olanlara da ödeme emri tebliğ edilerek borcun ödenmesi veya mal bildiriminde bulunması istenilir.

Ödeme Emrinde Hangi Hususlar Yer Alır?

Ödeme emrinde;

- Borcun asıl ve ferilerinin (gecikme faizi gibi) türü ve tutarı,
- Borcun nereye ödeneceği,
- Süresinde ödenmeyen borcun vergi dairesince cebren tahsil edileceği,
- Süresinde ödenmeyen borç ile ilgili mal bildiriminde bulunulması gerektiği,
- Borçlunun mal bildiriminde bulunmadığı takdirde üç ayı geçmemek üzere hapis ile cezalandırılacağı,
- Gerçeğe aykırı mal bildiriminde bulunduğu takdirde hapis ile cezalandırılacağı,
- Ödeme emrine karşı hangi mahkemede dava açılabileceği,
- Borçlu, hacze kabil malı olmadığı yolunda bir bildirim yapacak ise; en son kanuni ikametgah ve işyeri adreslerini, var ise kayıtlı olduğu diğer vergi dairelerini ve kamu idarelerini ve bu idarelerdeki kayıt ve hesap numaralarını, nüfus kayıt örneğini bildirmek zorunda olduğu, geçerli bir nedeni olmadan bu bildirimleri yapmayan kişilerin elli güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacağı,

hususları yer alır.

Borçlu, Ödeme Emrinde Yer Alan Borcunu Nasıl Öder?

Ödeme emrinde yer alan amme alacağının, süresinde ödenmeyen kısım için vadenin bitim tarihinden ödendiği tarihe kadar hesap edilecek **aylık % 1,6 (*30.12.2019 tarihinden itibaren) gecikme zammı** (Ay kesirlerine isabet eden gecikme zammı günlük olarak hesap edilir.) ile birlikte ödenmesi gerekir.

Ödemeler;

- ◇ Başkanlığımıza ait www.gib.gov.tr internet sitesi (İnteraktif Vergi Dairesi ve GİB Mobil Uygulaması) üzerinden;
    - Anlaşmalı bankaların kredi kartları ile
    - Anlaşmalı bankaların banka kartları veya banka hesabından,
    - Yabancı ülkede faaliyet gösteren bankaların; kredi kartları, banka kartları ve diğer ödeme yöntemleri ile
  - ◇ Anlaşmalı bankaların;
    - Şubelerinden,
    - Alternatif ödeme kanallarından (İnternet Bankacılığı, Telefon Bankacılığı, Mobil Bankacılık vb.),
  - ◇ PTT işyerlerinden,
  - ◇ Tüm vergi dairelerinden,
- yapılabilmektedir.

Mal Bildirimi Nedir?

Mal bildirimini; amme borçlusunun, amme alacağını karşılayacak miktarda, gerek kendi elindeki gerekse üçüncü şahıslar elindeki menkul ve gayrimenkul malları ile alacak ve haklarının nev'ini, mahiyetini ve miktarını veya malı olmadığını ve yaşayış tarzına göre geçim kaynakları ile buna nazaran borcunu ne şekilde ödeyebileceğini vergi dairesine yazılı veya sözlü olarak beyan etmesidir.

Borçlunun haczedilebilecek malları olmadığını bildirmesi mal bildirim hükmündedir.

Mal bildiriminde yer alması gereken hususlar şunlardır:

- Borçlunun kendisinde veya borçluya ait olup da üçüncü şahıslar elinde bulunan mal, alacak ve hakları mal bildiriminde yer alır.
- Yapılan mal bildiriminin borçlunun borcuna yetecek tutarda olması esastır.
- Borçlu, bildirimde bulunduğu malın miktarını, nevi'ni, mahiyetini, vasfını ve değerini belirtmelidir.
- Borçlu, her türlü gelirlerini veya haczedilebilecek malının olmadığını ve yaşayış tarzına göre geçim kaynaklarını da ayrıca mal bildiriminde belirtmelidir.
- Borçlu, mal bildiriminde borcunu ne şekilde ödeyebileceğini belirtmelidir.
- Mal bildirimi yazılı veya sözlü olarak vergi dairesine yapılmalıdır.

Mal bildirimi servet beyanı olmadığından, borçlunun borcunu karşılayacak tutarda mal bildiriminde bulunması yeterlidir. Borçlunun daha fazla mal bildiriminde bulunmaya zorlanması mümkün değildir.

Malı Olmadığını Bildiren Borçlunun Bildirime Ekleyeceği Hususlar Nelerdir?

Kendisine ödeme emri tebliğ edilen ve malı olmadığı yolunda bildirimde bulunan kamu borçlusu, bu bildirim ile birlikte veya bildirim tarihinden itibaren **15 gün** içinde;

- En son kanuni ikametgah ve iş adreslerini bildirmek,
- Varsa devamlı mükellefiyetleri bulunan diğer vergi dairelerini ve kamu idarelerini ve bu idarelerdeki hesap ve kayıt numaralarını bildirmek,
- Nüfus kayıt örneğini vermek,

mecburiyetindedir.

Bu mecburiyeti makul bir özrü olmadan zamanında yerine getirmeyenler elli güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

Gerçeğe Aykırı Mal Bildiriminde Bulunanlar Hakkında Ne Yapılır?

İstenen mal bildirimini gerçeğe aykırı surette yapanlarla, yaşayış tarzları mal bildirimine uymayanlar üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Mal Bildiriminde Bulunmayanlar Hakkında Ne Yapılır?

Kendisine ödeme emri tebliğ edilen borçlu, **15 günlük** süre içinde borcunu ödemez ve mal bildiriminde de bulunmazsa (ödeme emrine karşı dava açılan hallerde, ret kararının tebliği tarihinden itibaren 15 gün içinde borçlu mal bildiriminde bulunmazsa) mal bildiriminde bulununcaya kadar bir defaya mahsus olmak ve üç ayı geçmemek üzere hapisle tazyik olunur.

Hapsen tazyik kararı, tahsil dairesinin talebi üzerine icra mahkemesi tarafından verilir ve Cumhuriyet Savcılığınca derhal infaz olunur.

Borçlu mal bildiriminde bulunduğu anda hapsen tazyik kararı alınmış olsa dahi infaz edilemez ve borçlu hapsedilmişse derhal tahliye edilir.

Mal Edinme ve Mal Artması Durumunda Borçlu Ne Yapmalıdır?

Mal bildiriminde, malı olmadığını gösteren veya borca yetecek kadar mal göstermemiş olan borçlu, sonradan edindiği malları ve gelirindeki artmaları, edinme ve artma tarihinden başlayarak **15 gün içinde vergi dairesine bildirmeye mecburdur.**

Sonradan edinilen mallarını ve malvarlığındaki artışlarını belirtilen süre içinde bildirmeyerek kamu alacağının tahsiline engel olan veya tahsilini zorlaştıran borçlu, bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

Mal Bildirimi Sonucunda Ne Olur?

Borçlunun, mal bildiriminde gösterdiği veya vergi dairesince tespit edilen malları ile borçluya ait olup da üçüncü şahıslarda bulunan mallardan borcuna yetecek miktarı vergi dairesince haciz olunur. Yapılan takibat sonunda borçlu borcunu rızaen ödemediği takdirde, vergi dairesince haciz olunan mallar satışa çıkarılarak kamu alacağı tahsil edilir.

Kamu Alacağının Tahsiline Engel Olanlar Hakkında Ne Yapılır?

Amme alacağının tahsili için hakkında takip muamelelerine başlanan borçlu kısmen veya tamamen tahsile engel olmak veya tahsili zorlaştırmak maksadıyla mallarından bir kısmını veya tamamını:

1. Mülkünden çıkararak, telef ederek yahut değerden düşürerek gerçek surette,
2. Gizleyerek, kaçırarak muvazaa yolu ile başkasının uhdesine geçirerek veya aslı olmayan borçlar ikrar ederek,yahut alındılar vererek gerçeğe aykırı surette, varlığını yok eder veya azaltır ve geri kalan mallar borcu karşılamaya yetmezse altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Hangi Nedenlerle Ödeme Emrine Karşı Dava Açılabilir?

Ödeme emrini alan borçlu;

- Böyle bir borcunun olmadığı,
- Borcunu kısmen ödediđi,
- Borcun zamanaşımına uğradığı,

iddiasıyla tebliğ tarihinden itibaren **15 gün** içinde **vergi mahkemesinde** dava açabilir.

Borcun Bir Kısmı İçin Dava Açılabilir mi?

Ödeme emrinde yer alan borcun bir kısmına dava açılabilir. Ancak dava dilekçesinde dava açılacak kısmın türü ve tutarının açıkça gösterilmesi gerekir. Aksi halde dava açılmamış sayılır.

Dava Açılması Borçlu Hakkındaki Takip İşlemlerini Durdurur mu?

Dava açan borçlu hakkında takip işlemleri, davayı gören mahkemece yürütmeyi durdurma kararı verilmediği sürece devam eder.

Dava Açan Borçlunun Tamamen veya Kısmen Haksız Çıkması Durumunda Ne Olur?

Açmış olduğu davada tamamen veya kısmen haksız çıkan borçludan, haksız çıkılan borç tutarı kadar olan kamu alacağı % 10 zamlı tahsil edilir.

Vergi Mahkemesinde Açtığı Davayı Kaybeden Borçlu Ne Yapmalıdır?

Borçlu borcun tamamına veya bir kısmına karşı vergi mahkemesinde açtığı davanın tamamen veya kısmen reddi halinde, ret kararının kendisine tebliği tarihinden itibaren **15 gün içinde mal bildiriminde bulunmak** mecburiyetindedir. Bu 15 günlük süre içerisinde ödeme emrine konu borcun tamamen ödenmesi halinde, mal bildiriminde bulunma yükümlülüğü de ortadan kalkacaktır.

İlk derece mahkemesinde açtığı davayı kaybeden borçlunun, açtığı davaya konu tutarın **2019 yılı için 6.000 TL'yi** aşması halinde üst yargıya başvurması mümkündür.

Borcun bir kısmına karşı dava açılması dava konusu yapılmayan kısım için mal bildiriminde bulunma süresini uzatmaz.

- [Ödeme emri belgesine ulaşmak için tıklayınız.](#)
- [Verginizi ödeyebileceğiniz anlaşmalı bankaları görmek için tıklayınız.](#)
- [Vergi Usul Kanununa Göre Posta Yoluyla Tebligatta Yeni Dönem Broşürüne ulaşmak için tıklayınız.](#)
- [Dönemler itibariyle uygulanan Gecikme Zammı Oranı tablosuna ulaşmak için tıklayınız.](#)

15 Gün

Ödeme

Vergi Usul
Kanununa Göre
**Posta Yoluyla
Tebligatta
Yeni Dönem**

Mal Bildirimi

Vergi Mahkemesi

Ayrıntılı bilgi için

Gİ GELİR İDARESİ
BAŞKANLIĞI

 /gib.sosyalmedya
 /gibsosyalmedya

 /gib.sosyalmedya

 /gibsosyalmedya

 www.gib.gov.tr